Formulier ten behoeve van het indienen van vragen als bedoeld in artikel 4.27 van het Reglement van Orde VV en commissies Delfland

Titel: **Amfibieën bij gemalen binnen het beheergebied van Delfland**

Omschrijving problematiek

Vorige week was de landelijke Open Monumentendag bij de vorige keer heeft een werkgroeplid van de Partij voor de Dieren een bezoek gebracht aan een monumentaal gemaal aan de Houtrustweg in Den Haag. Tijdens dit bezoek werd duidelijk dat amfibieën, zoals kikkers en padden, in het gemaal terecht kunnen komen en daar vervolgens niet meer zelfstandig uit kunnen komen. Zij zouden daardoor kunnen verhongeren of het risico lopen door de installatie te worden vermalen.
Dit roept de vraag op in hoeverre dit probleem bekend is en of er mogelijkheden zijn om amfibieën bij gemalen beter te beschermen. Bij waterputten langs wegen zijn de afgelopen jaren bijvoorbeeld relatief eenvoudige voorzieningen toegepast, zoals paddentrapjes, waarmee dieren die in de put terechtkomen weer zelfstandig kunnen ontsnappen.

Wij zouden hierover graag de volgende vragen willen voorleggen:

Vragen en antwoorden:

Vraag 1: Bekendheid van het probleem

Is bij Delfland bekend dat amfibieën bij het gemaal aan de Houtrustweg in het gemaal terecht kunnen komen en daar kunnen worden ingesloten of door de pompinstallatie kunnen worden gedood? Zijn hierover waarnemingen, meldingen of gegevens beschikbaar?

Antwoord: Wij zijn niet bekend met situaties waarin dit daadwerkelijk gebeurt. Delfland voert met enige regelmaat onderzoek uit naar de diervriendelijkheid van onze gemalen. Hierbij wordt gekeken of vissen het gemaal zonder schade kunnen passeren. In deze context is nooit melding gedaan van een waarneming van amfibieën zoals padden of kikkers rondom de instroom en uitstroom van het gemaal. Het is aannemelijk dat als alle maten vissen het gemaal schadevrij kunnen passeren, dit ook mogelijk is voor de amfibieën.

Vraag 2: Verantwoordelijke

Wie is binnen Delfland verantwoordelijk voor het signaleren en oplossen van dit soort knelpunten?

Antwoord: Aangezien wij niet verwachten dat dit in de praktijk een probleem vormt, is hiervoor niet direct een verantwoordelijke aangewezen binnen onze organisatie. Als Delfland signalen krijgt van zaken die mogelijk raken aan dierwelzijn, dan is de coördinator Flora en Fauna een eerste aanspreekpunt.

Vraag 3: Omvang binnen het beheergebied

Is bekend of een vergelijkbare situatie zich voordoet bij andere gemalen binnen het beheergebied van Delfland? Is hierover geïnventariseerd of zijn er meldingen of monitoringgegevens beschikbaar?

Antwoord: Uit onderzoek naar de diervriendelijkheid van onze gemalen blijkt dat vergelijkbare situaties niet zijn waargenomen. Ook zijn bij het Servicepunt van Delfland geen meldingen bekend van kikkers/padden of andere reptielen die niet uit een instroom van een gemaal kunnen komen of in de uitstroom zijn aangetroffen.

Vraag 4a: Mogelijkheden om dieren uit gemalen te laten ontsnappen
Zijn er voorzieningen of werkwijzen denkbaar waarmee amfibieën die in een gemaal terechtkomen, het gemaal weer veilig en zelfstandig kunnen verlaten voordat zij verhongeren of door de installatie worden gedood?
Antwoord: hiertoe is geen noodzaak. Gebiedsbeheerders komen met regelmaat bij ieder gemaal en zoals al eerder genoemd zijn geen waarnemingen bekend.

Vraag 4b: Kan daarbij worden gekeken naar eenvoudige en relatief kosteneffectieve oplossingen, vergelijkbaar met de paddentrappen die bij waterputten worden toegepast?
Antwoord: N.v.t.

Vraag 5: Mogelijkheden voor preventie
Zijn er daarnaast mogelijkheden om te voorkomen dat amfibieën überhaupt in de voor hen gevaarlijke delen van een gemaal terechtkomen, bijvoorbeeld door aanpassingen aan roosters, inlaatconstructies of andere voorzieningen?
Antwoord: N.v.t.

Vraag 6: Vervolg en implementatie
Als blijkt dat amfibieën bij meerdere gemalen risico lopen, wat zou er nodig zijn om hiervoor een structurele oplossing te ontwikkelen en toe te passen? Kan Delfland daarbij bijvoorbeeld beginnen met een inventarisatie en een pilot bij één of enkele gemalen?
Antwoord: N.v.t.

Vraag 7: Andere waterschappen
Zijn er voorbeelden van andere waterschappen die voorzieningen bij gemalen hebben aangebracht om amfibieën te beschermen?
Antwoord: Uit navraag blijkt dat andere waterschappen ook niet bekend zijn met meldingen van amfibieën die beschadigd raken in de omgeving van gemalen. Er zijn geen situaties bekend van waterschappen die voorzieningen in deze richting hebben getroffen.

Vraag 8: Biodiversiteit en dierenwelzijn
Hoe weegt Delfland het voorkomen van onnodige sterfte van amfibieën mee binnen het biodiversiteitsbeleid, de wettelijke en maatschappelijke opgave voor het versterken van biodiversiteit en de verantwoordelijkheid voor dierenwelzijn?
Antwoord: Delfland hecht veel belang aan dierwelzijn. In de herziening van het beleid rondom flora en fauna, zal dit onderwerp ook meegenomen worden. Amfibieën, waaronder de rugstreeppad, zijn in het biodiversiteitsbeleid van Delfland benoemd als icoonsoort. Delfland zet in op het mogelijk maken en beschermden van de habitat van deze en andere soorten amfibieën. Dit doen wij onder anderen door het werken conform de gedragscode voor beheer en onderhoud.

Vraag 9: Renovatie en nieuwbouw
Worden bij renovatie of nieuwbouw van gemalen standaard maatregelen meegenomen om te voorkomen dat dieren in de installatie terechtkomen?
Antwoord: Bij renovatie of nieuwbouw van gemalen worden standaard geen maatregelen genomen om te voorkomen dat amfibieën in de installatie terecht kunnen komen. Amfibieën zijn over het algemeen klein en kunnen niet worden tegengehouden door de normale voorzieningen bij een gemaal zoals b.v. een krooshek. Een standaard krooshek voorkomt wel

dat grotere dieren in de installatie kunnen komen. Daarnaast willen we sommige dieren juist wel weer in het gemaal hebben.

Bij renovatie of nieuwbouw zorgen we er namelijk wel zoveel mogelijk voor dat de gemalen visvriendelijk zijn zodat vissen zoveel mogelijk onbeschadigd de installatie kunnen passeren. In theorie kunnen daardoor ook de kleinere amfibieën een gemaal passeren. Als vissen onbeschadigd door een gemaal komen zullen de amfibieën ook onbeschadigd kunnen passeren.

Vraag 10: Concrete vervolgstap:
Is het college bereid om te onderzoeken bij welke gemalen binnen Delfland amfibieën een verhoogd risico lopen en te bekijken welke maatregelen mogelijk zijn om deze dieren beter te beschermen?
Antwoord: Dit is, gezien het feit dat er bij ons geen waarnemingen bekend zijn, ons inziens niet nodig. Vanuit het gedrag van kikkers en padden gezien is het ook niet te verwachten dat kikkers en padden zich in de omgeving van de instroom zullen bevinden. Zij houden van ondiepe wateren, flauwe oevers en begroeiing. Dit maakt dat zij ook niet verwacht worden in de buurt van de instroom van een gemaal.

Considerans, aanleiding van, toelichting op of achtergrond:

Dit formulier richten aan de voorzitter van de Verenigde Vergadering van Delfland (pdaverveldt@hhdelfland.nl) met afschrift aan verenigdevergadering@hhdelfland.nl

IN TE VULLEN DOOR LOKET BESTUURSONDERSTEUNING:

DMS nummer: 2550913
Datum en tijdstip ontvangst: 15 september 9.00 uur
Datum D&H behandeling: 15 oktober 2026
Datum publicatie (wordt opgenomen in titel):